

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.11.1966, sp. zn. 8 Tz 77/66, ECLI:CZ:NS:1966:8.TZ.77.1966.1

Číslo: 15/1967

Právní věta: K výkladu ustanovenia § 9 odst. 2 tr. zák. (spolupáchatel).

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 30.11.1966

Spisová značka: 8 Tz 77/66

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Spolupachatelství

Předpisy: 140/1961 Sb. § 9 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 15/1967 sb. rozh.

K výkladu ustanovenia § 9 odst. 2 tr. zák. (spolupáchatel).

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 30. novembra 1966 - [8 Tz 77/66.](#))

Rozsudkom Okresného soudu v T. z 19. apríla 1966 sp. zn. 2 T 74/66 boli obvinené A a B uznané vinnými spolupáchatelstvom na trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 9 odst. 2, § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. na tom skutkovom základe, že ako predávačky predajne ZDROJ v B. (obv. B od októbra 1963 do mája 1964 a obv. A od septembra 1964 do konca augusta 1965) spoločne s vedúcou predajne C po vzájomnom dohovore s D - expedientom Mliekárni, n. p., závod B. od júna 1963 do augusta 1965 preberali bez dodacích listov mlieko a mliečne výrobky a takto za uvedené obdobie im bolo dodané presne nezistené množstvo mlieka, najmenej však 210 konví egalizovaného mlieka o obsahu 12 750 litr., 46 ks prepraviek fľaškového mlieka, to je 552 litr. mlieka, 160 krabíc syrov rôzneho druhu, 20 kg masla, 8 litr. smetany, čím bola Mliekárňam, n. p., závod v B. spôsobená presne nezistená škoda, najmenej však 26 610,80 Kčs a obvinená A získala pre seba 3000 Kčs a obvinená B najmenej 970 Kčs.

Za to bola obvinená A odsúdená podľa § 132 odst. 1 tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, výkon ktorého jej bol podmienene odložený na skúšobnú dobu jedného roka a na peňažný trest vo výške 1000 Kčs, ktorý sa má v prípade nevyožiteľnosti premeniť na náhradný trest odňatia

slobody v trvaní jedného mesiaca.

Obvinená B bola odsúdená podľa § 132 odst. 1 tr. zák. so zreteľom na § 53 odst. 1 tr. zák. na trest peňažný vo výške 1000 Kčs, ktorý sa má v prípade nevyožiteľnosti premeniť na náhradný trest odňatia slobody na 1 mesiaca nepodmienečne.

Poškodený podnik bol odkázaný so svojím nárokom na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných.

Rozsudok sa stal ohľadne oboch obvinených právoplatným v prvom stupni.

Na sťažnosť pre porušenie zákona podanú predsedom Najvyššieho súdu zrušil Najvyšší súd rozsudok okresného súdu obvinenej A a B v celom rozsahu a okresnému súdu prikázal vec v rozsahu zrušenia znovu prejednať a rozhodnúť.

Z odôvodnenia:

Podľa § 2 odst. 5 tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutočný stav veci a pri svojom rozhodovaní z neho vychádzajú. Objasňujú s rovnakou starostlivosťou okolnosti svedčiace proti obvinenému i okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a vykonávajú v oboch smeroch dôkazy nečakajúc na návrh strán.

Podľa § 120 odst. 3 tr. por. rozsudochý výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva vinným, musí presne obsahovať označenie trestného činu ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, poprípade i uvedením iných skutočností, ktoré sú treba k tomu, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov. Podľa § 125 tr. por. v odôvodnení rozsudku potom súd stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti vzal za preukázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval preukázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Okresný súd sa týmito zákonnými ustanoveniami u obvinených A a B neriadil. Predovšetkým nezistil skutok, ktorého sa obvinené dopustili, tak určite, ako to ukladá ustanovenie § 120 odst. 3 tr. por. Ani z rozsudochého výroku, ani z odôvodnenia rozsudku nie je možné zistiť, aký je rozsah účasti týchto dvoch obvinených na trestnej činnosti (najmä pokiaľ ide o výšku škody, na spôsobení ktorej sa každá z nich podieľa) a akým konkrétnym konaním sa každá z nich na trestnej činnosti podieľala.

Z dôkazov vykonaných v prípravnom konaní a zopakovaných na hlavnom pojednávaní vyplýva, že trestná činnosť na predajni mlieka v B., spočívajúca v preberaní rozkradnutého mlieka bez dodacích listov, a jeho rozpredávaní na predajni a v delení zisku započala v júni 1963 po tom, čo došlo k dohovoru o tejto trestnej činnosti medzi obvinenou C, expedientom D a osádkami vozidiel, ktoré mlieko na predajňu dopravovali. Teda ani obvinená A, ani obvinená B sa na tomto dohovore nepodielali, pretože v tej dobe na predajni ani nepracovali. Obe obvinené tiež popierajú, že rozkradnuté mlieko preberali a tvrdia, že tovar vždy preberala vedúca predajne C s výnimkou prípadov, keď bola na dovolenke. Účasť obvinených na trestnej činnosti teda spočívala v tom, že obvinené rozpredávali s riadne dodaným tovarom aj tovar, ktorý bol rozkradnutý na škodu Mliekárni, n. p., pričom zo zisku z tejto trestnej činnosti brali od vedúcej predajne obvinenej C každá určitý podiel. Každá z nich môže zodpovedať len za tú škodu, na spôsobení ktorej sa skutočne podieľala a nie aj za škodu, ktorá bola spôsobená trestnou činnosťou v dobe, keď na predajni nepracovali. Okresný súd však nezistil, ani vo výroku rozsudku potom nevyjadril takovýmto spôsobom rozsah účasti každej obvinenej na trestnej činnosť. Výška škody spôsobená páchatelom majetkovou trestnou činnosťou však musí byť v rozsudku určená, a to aspoň jej minimálnou výškou, keď presnú výšku

škody nie je možné zistiť.

Pokiaľ potom ide o zistenie majetkového prospechu získaného trestnou činnosťou, nie je možné z dôvodov rozsudku zistiť, na základe akých dôkazov okresný súd zistil, že obvinená B sa obohatila o 970 Kčs.

Okresný súd ďalej pochybil aj pri právnom posúdení skutkov obvinených A a B, keď ich skutky kvalifikoval ako spolupáchatelstvo na trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 9 odst. 2, § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. Trestný čin spácha ako spolupáchatel, kto spácha trestný čin spoločným konaním s inou osobou (§ 9 odst. 2 tr. zák.). O spáchanie trestného činu spoločným konaním (spoločné naplnenie znakov príslušného ustanovenia osobitnej časti trestného zákona) ide vtedy, keď každý zo spolupáchatelov svojím konaním naplnil všetky náležitosti konania uvedeného v príslušnom ustanovení osobitnej časti trestného zákona, alebo vtedy, keď každý zo spolupáchatelov naplnil len niektorý zo znakov konania uvedeného v príslušnom ustanovení osobitnej časti trestného zákona, avšak súhrn konania spolupáchatelov naplňuje súhrn znakov konania uvedeného v príslušnom ustanovení osobitnej časti trestného zákona alebo konečne vtedy, keď jednotlivé zložky spoločnej trestnej činnosti síce samé o sebe znaky konania uvedeného v príslušnom ustanovení osobitnej časti trestného zákona nenaplnujú, avšak vo svojom súhrne predstavujú konanie popísané v príslušnom ustanovení osobitnej časti trestného zákona. O takúto súčinnosť u obvinených A a B však nešlo. Ich konanie nenaplnuje znaky žiadneho z troch spôsobov rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 tr. zák. (krádeže, sprenevery, alebo podvodu), ani konanie priamych rozkrádačov v tomto smere nedoplňuje. Trestnú činnosť obvinených A a B je možné kvalifikovať po jej skutkovom zpresnení tak, ako bolo hore naznačené buď ako pomoc na trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 10 odst. 1 písm. c), § 132 odst. 1 písm. a), prípadne b) tr. zák. (podľa povahy činnosti priameho páchatela) v prípade, že ich činnosť vytvárala podmienky pre páchanie (alebo pre ďalšie páchanie) trestnej činnosti priamymi páchatelmi (po subjektívnej stránke tu stačí eventuálny úmysel) alebo ako podielníctvo na škodu majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 134 odst. 1 tr. zák., ak nebudú zistené ani znaky pomoci na trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 10 odst. 1 písm. c), § 132 odst. 1 tr. zák.

Okresný súd preto porušil zákon aj v ustanovení § 9 odst. 2, § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák., keď kvalifikoval trestnú činnosť obvinených podľa tohto zákonného ustanovenia.